

PREPORUKA U SVEZI OSIGURAVANJA ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI VODE ZA LJUDSKU POTROŠNJU NAKON OTVARANJA OBJEKATA KOJI SU PRIVREMENO BILI ZATVORENI I/ILI DJELOMIČNO KORIŠTENI NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE U TIJEKU EPIDEMIJE COVID-19

Stručno povjerenstvo za vodu namijenjenu ljudskoj potrošnji osnovano na temelju članka 12. Zakona o vodi za ljudsku potrošnju (Narodne novine, broj 64/15, 104/17, 115/18 i 16/20), u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske te preporukama Nacionalnog stožera civilne zaštite vezano uz popuštanje mjera na telefonskoj sjednici održanoj 28. travnja 2020. godine donijelo je preporuke vlasnicima objekata, a koje se tiču osiguranja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju.

Zbog zatvaranja javnih i privatnih objekata (uključujući škole, sportske objekte, urede i komercijalne zgrade, ugostiteljske objekte i slično) kao dio odgovora na epidemiju COVID-19, u mnogim od takvih objekata protoka voda ili nije bilo ili je bio slab zbog smanjene potrošnje.

Kako se objekti ponovo otvaraju, postoji rizik da u prostorijama unutar objekata, *in situ* spremnicima vode (ukoliko postoje) te rashladnim tornjevima kvaliteta vode nije odgovarajuća zbog stagnacije (zadržavanja) vode. Uzroci neispravnosti vode mogu biti mikrobiološki (npr. ponovni rast ili preživljavanje patogenih mikroorganizama zbog potrošnje rezidualnog klora ili neodgovarajućeg održavanja temperaturnog režima), kemijski (npr. otpuštanje metala iz materijala u kontaktu s vodom) ili estetski (npr. promjena boje ili intenzivan okus od ustajale vode).

Kako bi se takvi rizici sveli na najmanju moguću mjeru, unutar objekata potrebno je poduzeti ciljani program ispiranja unutarnje mreže prije povratka korisnika. Ispiranje treba provesti sve dok se voda zadržana unutar unutarnjih instalacija ne zamijeni s novom (dezinficiranom) vodom iz vodoopskrbnog sustava. U objektima koji će i dalje ostati zatvoreni, a omogućen je siguran pristup u iste, potrebno je provoditi rutinske programe ispiranja tijekom ne korištenja objekata, kako bi se izbjegli problemi uzrokovani stagnacijom vode.

Prije upotrebe, sustave tople vode treba podesiti na radnu temperaturu od 60°C ili više, a temperatura vode koja cirkulira treba biti veća od 50°C kako bi se adekvatno upravljalo mikrobiološkim rizicima, uključujući one vezane uz pojavnost *Legionella*. Sustave hladne vode treba vratiti na temperaturu nižu od 25°C, a idealno bi bilo ispod 20°C. Spremnike vode ili rashladne tornjeve možda će trebati dezinficirati prije ponovne upotrebe.

Nakon što se gore navedene mjere provedu, a prije nego što se objekt počne ponovno koristiti, potrebno je obaviti ispitivanje kvalitete vode kako bi se potvrdilo da voda u objektima odgovara odredbama Pravilnika o parametrima sukladnosti, metodama analiza, monitoringu i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju te načinu vođenja registra pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe (NN 125/17, 39/20) i da je sigurna za korištenje za prehranu ljudi i ostale potrebe (poput tuširanja). Parametri koje treba minimalno određivati u vodi namijenjenoj za piće i pripremu hrane, uključuju ostatke rezidualnog dezinfekcijskog sredstva, *Escherichia coli* i nusprodukte korozije metala koji su specifični za materijal od kojeg su izrađene interne instalacije (npr. olovo, bakar), a u vodi iz sustava za toplu vodu dodatno provesti analizu *Legionella*. Dodatne informacije mogu se zatražiti od Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo odnosno zavoda za javno zdravstvo na području svake županije odnosno Grada Zagreba.

Stručno povjerenstvo za vodu namijenjenu ljudskoj potrošnji
Zagreb, 28.4.2020.